

Valentin von Ballestrem, staviteľ Kaštieľa v Kunerade a jeho rod

Pavol VLČEK

Abstrakt

Témou nášho príspevku je gróf Valentin von Ballestrem a jeho rod v kontexte genealogických a heraldických súvislostí. V rámci práce sme na základe prevedenia výskumu a získaných dát zostavili rodový vývod, ktorý prezentuje predkov probanta do 4 generácie. Pochopiteľne sme sa obsahovo nevyčlenili len na rod von Ballestrem, ale taktiež na šľachtické rody, ktorých bol staviteľ architektonicky zaujímavého objektu, kaštieľa v Kunerade, priamym potomkom.

Kľúčové slová: Ballestrem, šľachtické rody, Kaštieľ v Kunerade, genealógia, heraldika

Úvod

Staviteľ kaštieľa v Kunerade, celým menom gróf Valentin Gustav Alexander Joseph Christian von Ballestrem (ďalej len Valentin von Ballestrem) sa narodil dňa 21. decembra 1860 vo Wroclawi, do starého šľachtického rodu s bohatou históriou.

Obrázok 1 Gróf Valentin von Ballestrem (Wikimedia Commons 2022)

Jeho rodičmi boli gróf Franz Xaver Carl Wolfgang Ludwig Alexander von Ballestrem (*1834 - †1910) a grófka Hedwig rod. von Saurma, slobodná pani von und zu der Jeltsch (*1838 - †1915). Ako najstarší syn a dedič rodového majetku bol považovaný za jedného z vôbec najbohatších mužov svojej doby. Ballestremovci mali svoje sídla v rôznych častiach Európy a jedno z nich postavili taktiež v Trenčianskej stolici. Kaštieľ nazývaný aj ako Kuneradský zámok vznikol v roku 1916 a jeho prevládajúcim architektonickým slohom bol historizmus.¹ Rodina ho v minulosti navštevovala niekoľkokrát do roka. Neskoršia história bývalého šľachtického sídla je všeobecne známa. Počas druhej svetovej vojny mala v jeho priestoroch

---

¹ Kaštieľ v Kunerade: Pamiatkový objekt – podrobnosti [online]. Dostupné na: <http://www.pamiatky.sk/po/po/Details?id=9525>

sídlo 2. partizánska brigáda M. R. Štefánika a vzhľadom na to bol v roku 1944 nemeckou armádou vypálený. V druhej polovici 20. storočia slúžil kaštieľ ako liečebňa ochorení dýchacích ciest a neskôr prešiel do súkromného vlastníctva. Neslávne známe sú tiež dva požiare z rokov 2010 a 2018, ktoré mali na objekt devastačný vplyv.² Vzhľadom na súčasnosť však možno konštatovať, že po zmene majiteľov v roku 2019 prešiel objekt do aktívnej fázy rekonštrukcie a čakajú ho lepšie časy. V našom príspevku sa budeme venovať staviteľovi kaštieľa najmä v genealogickom kontexte.

Obrázok 2 Kaštieľ v Kunerade pred 2. svetovou vojnou (zamokkunerad.sk 2022)

Valentín von Ballestrem a jeho predkovia

V rámci realizácie informačného prieskumu a zosumarizovania dostupných genealogických dát, na ktoré odkazujeme v zdrojoch nášho príspevku sme ako jeho súčasť zostavili štvorgeneračný rodový vývod z predkov spomínaného probanta. V súvislosti s vývodom je nutné tiež podotknúť, že jazyk, ktorý v ňom používame je nemčina. Vzhľadom na výsledky výskumu možno konštatovať, že Gróf Valentín von Ballestrem bol potomkom vysokých šľachtických rodov, čo sa odrazilo nielen na ich spoločenskom a majetkovom postavení, ale taktiež na bohatej a zaujímavej rodovej heraldike. Ešte predtým však možno poukázať na vybrané portréty grófov v priamej mužskej línii v postupnosti osôb: Giovanni Battista Angelo Ballestrero di Monalenghe di Castellengo (*1709 - †1757)³, Carl Ludwig von Ballestem (*1755 - †1829)⁴, Carl Franz Wolfgang von Ballestrem (*1801 - †1879)⁵, Franz Xaver Karl Wolfgang Ludwig Alexander von Ballestrem (*1834 - †1910)⁶. Valentín Alexander Joseph Christian von Ballestrem (*1860 - †1920).⁷ Príspevok sme rozdelili do dvoch častí, kde sa budeme

² Zámok Kunerad: História [online]. Dostupné na: <https://www.zamokkunerad.sk/>

³ Giovanni Battista Angelo Ballestrero di Monalenghe di Castellengo [online]. Dostupné na: <https://www.geni.com/people/Giovanni-Battista-Graf-von-Ballestrem/6000000019183153220?through=6000000019183392286>

⁴ Carl Ludwig, Graf von Ballestrem [online]. Dostupné na: <https://www.geni.com/people/Carl-Ludwig-von-Ballestrem/6000000019183392286?through=6000000016203388626>

⁵ Carl Ludwig, Graf von Ballestrem [online]. Dostupné na: <https://www.geni.com/people/Carl-Ludwig-von-Ballestrem/6000000019183392286?through=6000000016203388626>

⁶ Franz Xaver Karl Wolfgang Ludwig Alexander, Graf von Ballestrem [online]. Dostupné na: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Franz-Graf-Ballestrem.jpg>

⁷ Valentín Gustav Alexander Joseph Christian, Graf von Ballestrem [online]. Dostupné na: <https://www.geni.com/people/Valentin-von-Ballestrem-Graf/6000000019551809898>

venovať línií po meči, v ktorej príkladáme tiež ukážky vybraných matričných záznamov a línií po praslici, v ktorej mimo iné poukazujeme taktiež na vybrané sídla šľachtických rodov v podobe dobových malieb.

Giovanni Battista Angelo
Ballestrero di Monalenghe di Castellengo
* 21.9.1709
† 1757

Carl Ludwig
Graf von Ballestrem
* 19.11.1755
† 27.7.1829

Carl Franz Wolfgang
Graf von Ballestrem
* 15.3.1801
† 20.11.1879

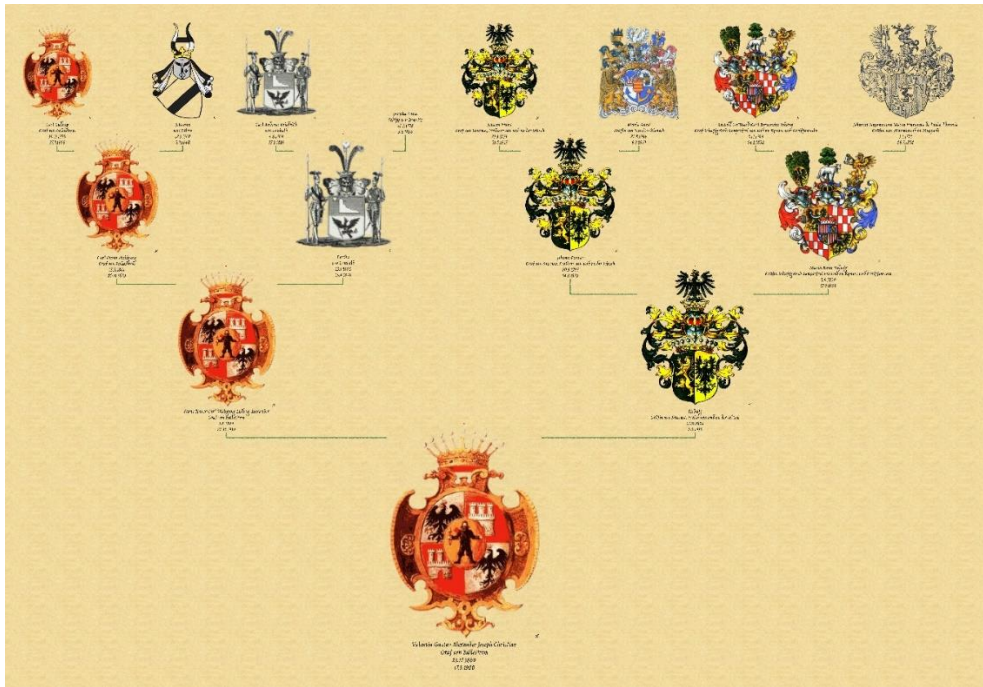

Franz Xaver Karl Wolfgang Ludwig Alexander
Graf von Ballestrem
* 5.9.1834
† 23.12.1910

Valentin Gustav Alexander Joseph Christian
Graf von Ballestrem
* 21.12.1860
† 17.5.1920

Obrázok 3 Vybraní predkovia grófa Valentina von Ballestrema v línií z otca na syna (Vlček 2022)

Obrázok 4 Štvorgeneračný rodový vývod z priamych predkov Valentína von Ballestrema s erbami (Vlček 2022)

Vzhľadom na problémy s textovým fontom, lepšiu orientáciu a možnosť pohybu sme rodový vývod sprístupnili na priloženom webovom prepojení: <https://charts.heritio.com/ballestrem/>

Ako vysokopostavený šľachtic bol Valentin von Ballestrem v oboch líniách potomkom starobylých urodzených rodov, ktorých história siaha v niekoľkých prípadoch ďaleko do stredoveku. Vzhľadom na náš cieľ stavby štvorgeneračného rodového vývodu je však zrejmé, že sa budeme pohybovať v novoveku, a to konkrétne v 18. a 19. storočí. Predložený rodový vývod je výsledkom genealogického výskumu a sumarizácie viacerých genealogických zdrojov, medzi ktoré mimo samotných matrik a odbornej literatúry patria takisto rôzne webové portály zaoberajúce sa genealógiou a históriou šľachtických rodov. Je nutné tiež ozrejmiť, že aj napriek snahe sa nám nepodarilo do vývodu zahrnúť erb rodu Schipp von Branitz. Vo vývode je možné sledovať erby nasledujúcich rodín: erb grófov von Ballestrem⁸, erb rodu von Zülow⁹, erb rodu von Leithold¹⁰, Erb grófov von Saurma, slobodných pánov von und zu der Jeltsch¹¹, erb grófov Nostitz-Rieneck¹², erb grófov Schaffgotsch Semperfrei von und zu Kynast un Greiffenstein¹³, erb grófov von Wurmbrand zu Stuppach.¹⁴

⁸ Erb grófov von Ballestrem [online]. Dostupné na: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Wappen-Ballestrem.jpg>

⁹ Erb rodu von Zülow. Adelslexikon, 2005. [online]. Dostupné na: [https://de.wikipedia.org/wiki/Z%C3%BClow_\(Adelsgeschlecht\)#/media/Datei:Z%C3%BClow-Wappen.png](https://de.wikipedia.org/wiki/Z%C3%BClow_(Adelsgeschlecht)#/media/Datei:Z%C3%BClow-Wappen.png)

¹⁰ Erb rodu von Leithold. Wappenbuch der Preussischen Monarchie, 1836. [online]. Dostupné na: <https://www.abebooks.com/art-prints/Kupferstich-Tyroff-Wappen-Blatt-Adeliche-Laxdehnen/19628319846/bd>

¹¹ Erb grófov von Saurma, slobodných pánov von und zu der Jeltsch [online]. Dostupné na: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Saurma-Jeltsch-Wappen.png>

¹² Erb grófov von Nostitz-Rieneck. Beranová Vaicová, 2007. [online]. Dostupné na: <https://www.databazeknih.cz/knihy/nosticove-216748>

¹³ Erb grófov Schaffgotsch Semperfrei von und zu Kynast und Greiffenstein [online]. Dostupné na: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Wappen_Graf_Schaffgotsch_Semperfrei_von_und_auf_Kynast_Fr_eiherr_zu_Trachenberg.jpg

¹⁴ Erb grófov von Wurmbrand zu Stuppach, Almanach de Saxe Gotha [online]. Dostupné na: <https://sk.pinterest.com/pin/512354895087934214/>

Línia po meči

Rod grófov von Ballestrem

Starý šľachtický rod von Ballestrem pôsobil vo viacerých častiach Európy. Tento grófsky rod má svoje korene v Taliansku, kde žili už od 14. storočia ako obchodníci a ich meno bolo pôvodne písané ako Ballestrero di Castellengo. Na územie časti dnešného Nemecka sa rod dostal prostredníctvom svojho predka, ktorým bol Giovanni Battista Angelo Ballestrero di Monalenghe di Castellengo (*1709 - †1757). V roku 1742 totiž vstúpil do pruskej kráľovskej armády a neskôr bol známy s nemeckou podobou svojho mena ako Johann Baptist Graf von Ballestrem.¹⁵ Spomínaný predok bol praprastarým otcom Valentina von Ballestrema. Jeho syn gróf Carl Ludwig Graf von Ballestrem (*1755 - †1829) (prastarý otec Valentina Ballestrema) je doložený na rodovom vývode. S rodom grófov von Ballestrem bol Valentin pochopiteľne spríbuznený po mužskej línii, teda prostredníctvom svojho otca, ktorým bol Franz Xaver Carl Wolfgang Ludwig Alexander von Ballestrem (*1834 - †1910). Vzhľadom na rozsiahly majetok a tiež grófsky titul možno konštatovať, že Ballestremovci boli bohatým rodom vysokej šľachty, ktorý svoje sídla staval na mnohých miestach vtedajšej monarchie. Možno spomenúť napríklad palác vo Wroclawi či zámok v obci Pławniowice. Svoje majetky získali aj vďaka ekonomickým záujmom v ťažobnom priemysle.

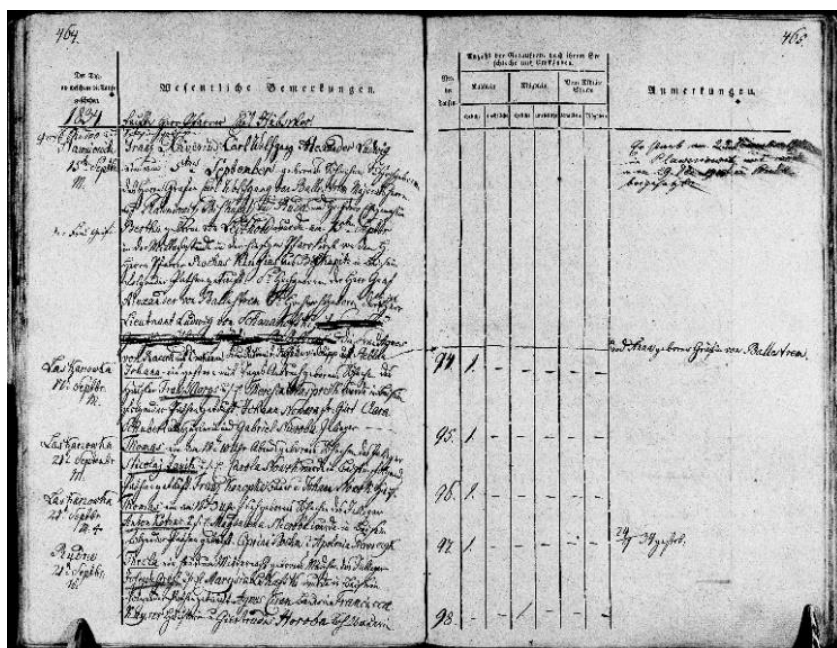
Obrázok 5 Erb grófov von Ballestrem (Wikimedia Commons 2022)

V štvrtenom štíte rodového erbu sa v prvom a štvrtom poli nachádza čierna orlica a v druhom a treťom poli biely hrad. Na štíte je tiež heraldická figúra muža oblečeného v čiernom s na pleciach visiacim tulcom, ktorý drží v rukách luk a šíp. Erb zdobí hodnostná šľachtická koruna. Keďže ide o grófov, má 9 perál.

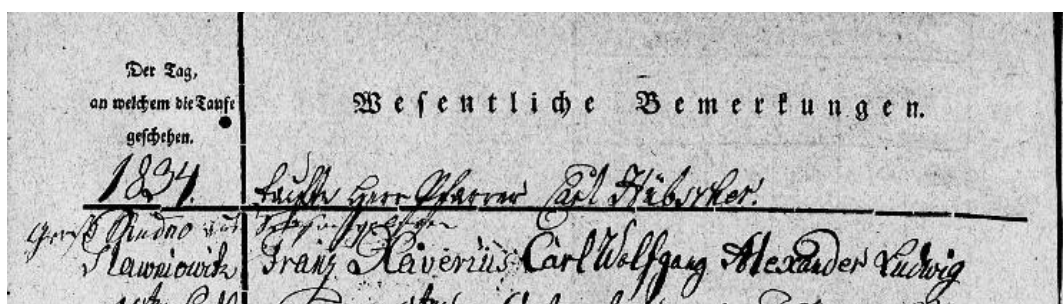
---

¹⁵ Ballestremisches Firmen- und Familienarchiv [online]. Dostupné na: <https://www.ballestrem.de/familie-und-orte/historie/>

Obrázok 6 Franz Xaver Carl Wolfgang Ludwig Alexander von Ballestrem: záznam v matrike narodených z roku 1834¹⁶

Obrázok 7 Franz Xaver Carl Wolfgang Ludwig Alexander von Ballestrem : záznam v matrike narodených z roku 1834 (Poland, Gliwice Roman Catholic Church Books : Katowice, Rudno Akta urodzeń 1831 - 1842)

Rod von Zülow

Šľachtický rod von Zülow pochádza z územia nemeckého Maklenburska, kde sa jeho členovia pripomínajú už od 13. storočia. Rod pôsobil aj v Pomoranskom vojvodstve, kde zastávali naprieč dejinami rôzne významné funkcie.¹⁷ Medzi rodových príslušníkov patrili napríklad Baltzer von Zülow, ktorý bol v 17. stor. majorom vo švédskych a maklenburských službách či Jakab von Zülow, ktorý v 18. storočí zastával post pruského generálmajora. So spomínaným šľachtickým rodom bol Valentin von Ballestrem spríbuznený prostredníctvom svojej prastarej matky Johann von Zülow (*1768 - †1840).

¹⁶ Franz Xaver Carl Wolfgang Ludwig Alexander von Ballestrem : záznam v matrike narodených z roku 1834 (Poland, Gliwice Roman Catholic Church Books: Katowice, Rudno Akta urodzeń 1831 - 1842) [online].

Dostupné na: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:939K-ZN9K-8W?i=68&cc=4110912>

¹⁷ Hafner, O: J. Siebmachers grosses und allgemeines Wappenbuch. Die Wappen des Mecklenburger Adels.

Rod von Leithold

Šľachtický rod von Leithold sa spomína v erbovej knihe pruskej monarchie z roku 1828, ktorú vydalo umelecké vydavateľstvo Konráda Tyroffa v Norinbergu. Keďže v knihe sa nachádzajú rody, ktoré boli do šľachtického stavu povýšené pruskými kráľmi možno konštatovať, že rod pochádzal taktiež z nemeckého prostredia.

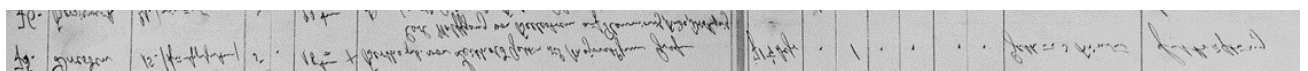

Obrázok 11 Erb rodu von Leithold (Wappenbuch der Preussischen Monarchie 1836)

Rodový erb tvorí empírový delený štít podopieraný dvoma štítonosmi, v ktorého spodnej časti sa nachádza orlica. Klenot erbu tvoria tri pávie perá. So spomínaným šľachtickým rodom bol Valentin von Ballestrem spríbuznený prostredníctvom svojej starej mami Berty von Leithold (*1803 - †1874).

Nr.	Wohnort.	Todeszeit		Beleg- ort	Vor- und Zuname oder Verstorbenen. Sind Verlebte Eltern, oder ein oder mehr gleich- falls auch Stand nach Geburt etc.	Ehe- stand	Civilstand			Militär- Stand	Erben	Bemerkungen über die eingetragenen Personen in Preussischen Krankheiten
		Monat	Tag				geb.	verh.	verm.			
73.	Birkholz	12	1874	12	Bertha von Leithold geb. v. Ballestrem	verh.	1					Birkholz
74.	Birkholz	12	1874	12	Bertha von Leithold geb. v. Ballestrem	verh.	1					Birkholz
75.	Birkholz	12	1874	12	Bertha von Leithold geb. v. Ballestrem	verh.	1					Birkholz
76.	Birkholz	12	1874	12	Bertha von Leithold geb. v. Ballestrem	verh.	1					Birkholz
77.	Birkholz	12	1874	12	Bertha von Leithold geb. v. Ballestrem	verh.	1					Birkholz
78.	Birkholz	12	1874	12	Bertha von Leithold geb. v. Ballestrem	verh.	1					Birkholz
79.	Birkholz	12	1874	12	Bertha von Leithold geb. v. Ballestrem	verh.	1					Birkholz
80.	Birkholz	12	1874	12	Bertha von Leithold geb. v. Ballestrem	verh.	1					Birkholz
81.	Birkholz	12	1874	12	Bertha von Leithold geb. v. Ballestrem	verh.	1					Birkholz
82.	Birkholz	12	1874	12	Bertha von Leithold geb. v. Ballestrem	verh.	1					Birkholz
83.	Birkholz	12	1874	12	Bertha von Leithold geb. v. Ballestrem	verh.	1					Birkholz
84.	Birkholz	12	1874	12	Bertha von Leithold geb. v. Ballestrem	verh.	1					Birkholz
85.	Birkholz	12	1874	12	Bertha von Leithold geb. v. Ballestrem	verh.	1					Birkholz
86.	Birkholz	12	1874	12	Bertha von Leithold geb. v. Ballestrem	verh.	1					Birkholz
87.	Birkholz	12	1874	12	Bertha von Leithold geb. v. Ballestrem	verh.	1					Birkholz
88.	Birkholz	12	1874	12	Bertha von Leithold geb. v. Ballestrem	verh.	1					Birkholz
89.	Birkholz	12	1874	12	Bertha von Leithold geb. v. Ballestrem	verh.	1					Birkholz
90.	Birkholz	12	1874	12	Bertha von Leithold geb. v. Ballestrem	verh.	1					Birkholz

Obrázok 12 Záznam o úmrtí Berthy von Leithold z roku 1874¹⁹

Obrázok 13 Bertha von Leithold: záznam v matrike zomrelých z dňa 15.4.1874 (Katholische Kirche Sankt Johannes Biskupitz - Kr. Zabrze.)

¹⁹ Bertha von Leithold: záznam v matrike zomrelých z dňa 15.4.1874 (Katholische Kirche Sankt Johannes Biskupitz - Kr. Zabrze) [online]. Dostupné na: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:939K-CB9M-6W?cc=2114433>

Línia po praslici

Rod grófov von Saurma, slobodných pánov von und zu der Jeltsch

Šľachtický rod grófov von Saurma, slobodných pánov von und zu der Jeltsch pochádza pôvodne z Bavorska a jeho korene siahajú do 15. storočia. Rodina pôsobila taktiež v Sliezku, kde jej členovia zastávali mnohé významné posty. Do ich majetku patril napríklad hrad Jeltsch, či starý a nový zámok v poľskej obci Laskowice. Zámok sa do vlastníctva rodu dostal ako veno na začiatku 17. storočia.²⁰

Obrázok 14 Erb grófov von Saurma, slobodných pánov von und zu der Jeltsch (Wikimedia Commons 2022)

Rodový erb tvorí čierno-zlato štiepený štít, na ktorom sa heraldicky vpravo nachádza lev a vľavo orlica, ktorá je takisto v klenote. Nad štítom je viditeľná grófska koruna s 9 perlami. So spomínaným rodom bol Valentin von Ballestrem spríbuznený prostredníctvom svojej matky, ktorou bola grófka Hedwig von Saurma, slobodná pani von und zu der Jeltsch (*1838 - †1915).

Obrázok 15 Zámok v obci Laskowice na maľbe približne medzi rokmi 1857 - 1883. (Ernst Friedrich von Stofferowsky , Adalbert Wölfl, Alexander Duncker; wikimedia commons)

²⁰ Zamek w Jelczu-Laskowicach [online]. Dostupné na: <https://www.zamki.pl/?idzamku=laskowice>

Rod grófov von Nostitz-Rieneck

Šľachtický rod grófov von Nostitz-Rieneck je mladšou vetvou rodu von Nostitz, ktorý pôvodne pochádzal z Horných Lužíc, kde svoju históriu začal písať už v roku 1280. Za zakladateľa rodu je považovaný Hanuš z Nostic.²¹ Samotné meno rodu je prevzaté od hradu Nostitz u Budyšina, kde mali svoje sídlo. Rodina sa v priebehu 14. a 15. storočia rozvetvila a vstúpila aj do českého prostredia (inou známou vetvou bola Nostitz-Rokitnitz).²² V Českom kráľovstve vlastnil rod rozsiahle majetky, viaceré zámky a taktiež dva paláce v Prahe. V barokovom paláci na Malej Strane dnes sídli Ministerstvo kultúry Českej republiky. Honosný palác vlastnili taktiež v meste Wrocław.

Obrázok 16 Erb grófov von Nostitz-Rieneck (Beranová Vaicová 2007)

Heraldicky bohatý rodový erb tvorí štvrtý štít podopieraný dvoma gryfmi, kde sa v prvom modrom poli nachádzajú dva strieborno-červené šachové volské rohy. V druhom striebornom poli je čierne krídlo so zlatým brvnom. Cez tretie a štvrté pole je vyobrazená modro-zlatá kotva. V strede štítu je viditeľný erb rodu grófov von Rieneck v podobe 4 krát deleného červeno-zlatého erbu, ktorý bol v súvislosti s vznikom tejto rodovej vetvy pridaný až neskôr. Na erbe sa nachádza tiež grófska 9 perlová hodnostná koruna. S rodom grófov von Nostitz-Rieneck bol Valentin von Ballestrem spríbuznený prostredníctvom svojej prastarej matky, ktorou bola grófká Maria Anna von Nostitz-Rieneck (*1768 - †1837).

²¹ JUŘÍK, Pavel. ENCYKLOPEDIA šlechtických rodů. Praha: Euromedia Grup: Knižní klub v edici Universum, 2014.

²² Nostitz – základní údaje [online]. Dostupné na: <https://www.historickaslechta.cz/prehled-rodu/nostitz-zakladni-udaje/>

Obrázok 17 Palác Nostitz-Dyrn na nákrese približne z roku 1750 (Friedrich Bernhard Werner, Sliezko; wikimedia commons 2022)

Rod grófov Schaffgotsch Semperfrei von und zu Kynast und Greiffenstein

Šľachtický rod grófov Schaffgotsch Semperfrei von und zu Kynast und Greiffenstein pochádza z Frank no neskôr sa usadil v Sliezku, kde boli významnými vlastníkami pôdy. Rodu patrilo viacero sídiel, medzi ktorými bol napríklad aj hrad a zámok Greiffenstein pri poľskej obci Proszówka či Schaffgotschov palác v meste Wrocław. Mimo sliezkej mal rod aj českú vetvu²³. Architektonicky zaujímavý palác vlastnili tiež v Prahe, kde ho dal vystavať Johann Ernest Anton von Schaffgotsch. Dnes je palác známy ako Kounický a časť jeho priestorov slúži pre potreby múzea Alfonza Muchu.

Obrázok 18 Erb grófov Schaffgotsch Semperfrei von und zu Kynast und Greiffenstein (Wikimedia Commons 2022)

Erb rodu tvorí štvrtý štít, v ktorom sa v prvom a štvrtom poli nachádza orlica. Druhé a tretie pole je vyplnené šachovnicovo. V strede erbu sa nachádza rovnako štvrtý štít, ktorého prvé a štvrté pole tvorí pôvodný znak rodu von Schaffgotsch, ktorým bol 5 krát strieborno-červeno štiepený štít. V druhom a treťom poli je zlatý gryf. V heraldickej terminológii je gryf popisovaný ako starý symbol moci, historicky známi už v Perzii a Asýrii. Jeho levie telo

²³ MAŠEK, Petr. *Šľachtické rody v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Praha, 2010.

symbolizuje vládu nad zemou a orlia hlava zas nad vzduchom. S uvedeným šľachtickým rodom bol Valentin von Ballestrem spríbuznený prostredníctvom svojej starej mami, ktorou bola grófka Maria Anna Hedwig Schaffgotsch Semperfrei von und zu Kynast und Greiffenstein (*1800 - †1859)

Obrázok 19 Hrad a zámok Greiffenstein na mal'be približne medzi rokmi 1857 - 1883 (Theodor Albert (Magdeburg 1822-1867), Theodor Blätterbauer, Alexander Duncker (1813-1897); wikimedia commons 2022)

Rod grófov von Wurmbrand zu Stuppach

Rakúsky šľachtický rod grófov von Wurmbrand zu Stuppach má svoje korene až v 13. storočí. V roku 1607 získali baronát a v roku 1682 boli povýšení do grófskeho stavu.²⁴ Jedným zo sídel rodu bol aj zámok Großlobming, ktorý v roku 1755 kúpil gróf Franz Josef von Wurmbrand.²⁵

Obrázok 20 Erb grófov von Wurmbrand zu Stuppach (Almanach de Saxe Gotha)

Erb rodu tvorí štvrtý štít, v ktorého druhom a treťom poli zaujme heraldicky vpravo otočený stojaci lev. V strede erbu sa nachádza trojuhľý štít, na ktorom je vyobrazený na korune stojaci Lindwurm, ktorý v papuli drží zapálené brvno. V starobylej mytológii je Lindwurm popisovaný

²⁴ Haus Wurmbrand-Stuppach [online]. Dostupné na: <https://www.von-wurmbrand-stuppach.com/familie/>

²⁵ Schloss Großlobming [online]. Dostupné na: <https://www.von-wurmbrand-stuppach.com/schl%C3%B6sser/gro%C3%9Flobming/>

ako hadovité stvorenie podobné drakovi. Vo svojom symbole ho má aj rakúske mesto Klagenfurt am Wörthersee. So spomínaným rodom bol Valentim von Ballestrem spríbuznený prostredníctvom svojej prastarej mami, ktorou bola grófka Johanna Nepomuzena Maria Franziska de Paula Theresia von Wurmbrand zu Stuppach (*1774 - †1834).

Obrázok 21 Zámok Großlobming (Vischers Topographia Ducatus Styriae 1681)

Zdroje a použitá literatúra

Ballestrem'sches Firmen- und Familienarchiv [online]. Dostupné na:
<https://www.ballestrem.de/familie-und-orte/historie/>

Bertha von Leithold: záznam v matrike zomrelých z dňa 15.4.1874 (Katholische Kirche Sankt Johannes Biskupitz - Kr. Zabrze) [online]. Dostupné na:
<https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:939K-CB9M-6W?cc=2114433>

Bertha von Leithold [online]. Dostupné na:
<https://gw.geneanet.org/cvpolier?lang=en&n=von+leithold&oc=0&p=bertha>

Matriky rímskokatolíckej cirkvi [online]. Dostupné na: <https://www.familysearch.org/en/>

Hafner, O. J. Siebmachers grosses und allgemeines Wappenbuch. *Die Wappen des Mecklenburger Adels*.

Haus Wurmbrand-Stuppach [online]. Dostupné na: <https://www.von-wurmbrand-stuppach.com/familie/>

JUŘÍK, Pavel. *ENCYKLOPEDIA šlechtických rodů*. Praha: Euromedia Grup: Knižní klub v edici Universum, 2014. 463 s. ISBN 978-80-242-4573-7.

Kuneradský zámok: Pamiatkový objekt – podrobnosti [online]. Dostupné na:
<http://www.pamiatky.sk/po/po/Details?id=9525>

MAŠEK, Petr. *Šlechtické rody v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Praha, 2010. ISBN 978-80-257-0294-9.

Nostitz – základní údaje [online]. Dostupné na: <https://www.historickaslechta.cz/prehled-rodu/nostitz-zakladni-udaje/>

Schloss Großlobming [online]. Dostupné na: <https://www.von-wurmbrand-stuppach.com/schl%C3%B6sser/gro%C3%9Flobming/>

The Heirs of Europe [online]. Dostupné na: <http://heirsofeurope.blogspot.com/2010/02/salm-reifferscheidt-raitz.html>

Valentin von Ballestrem [online]. Dostupné na: https://gw.geneanet.org/efrogier?lang=en&n=von%20ballestrem&oc=0&p=valentin&fbclid=IwAR1it-_NW3-sR6ZSn7Zicyu9-AXqK1EcjdpGace0LxD85NHtDH9ryAL7H6Q

VRTEL, Ladislav. *Osem storočí slovenskej heraldiky*. Martin: Vydavateľstvo Maticе slovenskej, 2017. 303 s. ISBN 978-80-8115-247-4.

Zamek w Jelczu-Laskowicach [online]. Dostupné na: <https://www.zamki.pl/?idzamku=laskowice>

Zámok Kunerad: História [online]. Dostupné na: <https://www.zamokkunerad.sk/>

Zdroje obrazovej prílohy

Franz Xaver Carl Wolfgang Ludwig Alexander von Ballestrem: záznam v matrike narodených z roku 1834 (Poland, Gliwice Roman Catholic Church Books : Katowice, Rudno Akta urodzeń 1831 - 1842) [online]. Dostupné na: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:939K-ZN9K-8W?i=68&cc=4110912>

Giovanni Battista Angelo Ballestrero di Monalenghe di Castellengo [online]. Dostupné na: <https://www.geni.com/people/Giovanni-Battista-Graf-von-Ballestrem/6000000019183153220?through=6000000019183392286>

Carl Ludwig, Graf von Ballestrem [online]. Dostupné na: <https://www.geni.com/people/Carl-Ludwig-von-Ballestrem/6000000019183392286?through=6000000016203388626>

Carl Wolfgang, Graf von Ballestrem [online]. Dostupné na: <https://www.geni.com/people/Carl-Wolfgang-von-Ballestrem/6000000016203388626>

Erb grófov von Ballestrem [online]. Dostupné na: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Wappen-Ballestrem.jpg>

Erb grófov von Nostitz-Rieneck. Beranová Vaicová, 2007. [online]. Dostupné na: <https://www.databazeknih.cz/knihy/nosticove-216748>

Erb grófov von Saurma, slobodných pánov von und zu der Jeltsch [online]. Dostupné na: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Saurma-Jeltsch-Wappen.png>

Erb grófov Schaffgotsch Semperfrei von und zu Kynast und Greiffenstein [online]. Dostupné na: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Wappen_Graf_Schaffgotsch_Semperfrei_von_und_auf_Kynast_Freiherr_zu_Trachenberg.jpg

Erb grófov von Wurmbrand zu Stuppach, Almanach de Saxe Gotha [online]. Dostupné na: <https://sk.pinterest.com/pin/512354895087934214/>

Erb rodu von Leithold. Wappenbuch der Preussischen Monarchie, 1836. [online]. Dostupné na: <https://www.abebooks.com/art-prints/Kupferstich-Tyroff-Wappen-Blatt-Adeliche-Laxdehnen/19628319846/bd>

Erb rodu von Zülow. Adelslexikon, 2005. [online]. Dostupné na: [https://de.wikipedia.org/wiki/Z%C3%BClow_\(Adelsgeschlecht\)#/media/Datei:Z%C3%BClow-Wappen.png](https://de.wikipedia.org/wiki/Z%C3%BClow_(Adelsgeschlecht)#/media/Datei:Z%C3%BClow-Wappen.png)

Franz Xaver Karl Wolfgang Ludwig Alexander, Graf von Ballestrem [online]. Dostupné na: <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Franz-Graf-Ballestrem.jpg>

Hrad a zámok Greiffenstein na maľbe približne medzi rokmi 1857 – 1883: Theodor Albert (Magdeburg 1822-1867), Theodor Blätterbauer, Alexander Duncker (1813-1897) [online]. Dostupné na: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Burg_und_Schloss_Greiffenstein_Sammlung_Duncker.jpg

Johanna von Zülow: záznam v matrike zomrelých z dňa 3.7.1840: Poland, Gliwice Roman Catholic Church Books: Akta zgonów 1822 – 1847 [online]. Dostupné na: <https://www.familysearch.org/ark:/61903/3:1:939K-C132-KS?cc=4110912>

Kaštieľ v Kunerade pred 2. svetovou vojnou [online]. Dostupné na: <https://www.zamokkunerad.sk/>

Palác Nostitz-Dyrn na nákrese približne z roku 1750: Friedrich Bernhard Werner [online]. Dostupné na: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Palais_Nostitz-_Dyhrn.jpg

Štvorgeneračný rodový vývod s erbami, Vlček 2022.

Valentin Gustav Alexander Joseph Christian, Graf von Ballestrem [online]. Dostupné na: <https://www.geni.com/people/Valentin-von-Ballestrem-Graf/6000000019551809898>

Valentin von Ballestrem 1909. [online]. Dostupné na: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Valentin_von_Ballestrem_1909_1.jpg

Vybraní predkovia grófa Valentina von Ballestrema v línii z otca na syna, Vlček 2022.

Zámok v obci Laskowice na portréte približne medzi rokmi 1857 – 1883: Ernst Friedrich von Stofferowsky , Adalbert Wölfl, Alexander Duncker [online]. Dostupné na: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Schloss_Laskowitz_Ohlau_Sammlung_Duncker.jpg

Zámok Großlobming : Vischers Topographia Ducatus Styriae 1681. [online]. Dostupné na: https://austria-forum.org/af/Wissenssammlungen/Burgen_und_Schl%C3%B6sser/Steiermark/Gro%C3%9Flobming

Kontakt na autora

Mgr. Pavol Vlček
pavol.vlcek288@gmail.com